

Aarhus Kommunes forslag til Temaplan Oversvømmelse fra hav og erosion Tillæg nr. 119 til Kommuneplan 2017

Forslag til temaplanen "Oversvømmelse fra hav og erosion" med tilhørende miljøvurdering er godkendt til offentlig høring på byrådsmødet den 15. december 2021.

Arbejdsgruppen for klimatilpasninger i Risskov (der er nedsat af Grundejerforeningen Vejlbj Fed) takker for muligheden for at afgive høringssvar, og har følgende bemærkninger til forslaget.

Vi har noteret os, at temaplanen skal ses i sammenhæng med visionen "Aarhus med mere blåt" fra september 2020 og temaplanen "Et grønnere Aarhus med mere blåt" fra september 2021 (kommuneplantillæg 107). Ønsket er, at det af kommuneplanen skal fremgå hvilke områder, der kan blive udsat for oversvømmelser, der er forårsaget af regn, vandløb, søer, havet samt erosion af kysterne, sådan som det er foreskrevet i de følgende bestemmelser, der blev indføjet i loven i 2018.

Arbejdsgruppen for klimatilpasninger i Risskov finder det uhensigtsmæssigt, at man med den af Aarhus Kommune valgte fremgangsmåde *de/s* opdeler håndteringen i to separate temaplaner, *de/s* undlader at inddrage de risici, der (samtidig) er relateret til høj grundvandsstand. Vi mener ikke, at man med den foretagne opdeling opnår det ønskede.

Det fremgår af planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 18, at Aarhus Kommune skal indføje nye retningslinjer i kommuneplanen, hvori der udpeges de "*områder, der kan blive udsat for oversvømmelser eller erosion.*"

Det fremgår endvidere af lovens § 11 e, stk. 1, nr. 12, at den redegørelse, der skal indgå i den reviderede kommuneplan, skal oplyse om "*grundlaget for udpegning af områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, jf. § 11 a, stk. 1, nr. 18.*"

Der sondres ikke i ordlyden af de to citerede bestemmelser – og heller ikke i lovbemærkningerne til bestemmelserne, jf. L86 fremsat af erhvervsministeren den 14. november 2017 – mellem forskellige former for oversvømmelse, og det forudsættes, at der er tale om en sammenhængende vurdering af de oversvømmelsesrisici, der er i et område.

Planloven foreskriver udarbejdelse af fysiske planer – herunder kommuneplaner med tillæg – der er baseret på en planmæssig og samfundsøkonomisk helhedstænkning. Det er derfor ikke i overensstemmelse med lovens formålsbestemmelse, at Aarhus Kommune med udkastet til plantillæg 119 *alene* ser på beskyttelsen ved kysterne imod oversvømmelser og erosion. En sådan afgrænsning hører hjemme under kystbeskyttelsesloven – og ikke under planloven.

Vi stiller spørgsmålstegn ved, om Aarhus Kommune reelt med opdelingen lever op til planlovens bestemmelser.

Ved *samtidig* forekomst af meget vand i Egåen (evt. som følge af skybrud) og højvande i bugten, vil der være en forhøjet risiko for oversvømmelse. Samtidig høj grundvandsstand forøger selvsagt risikoen for og eventuelle skadevirkninger af oversvømmelser.

Af det risikokort 3.14, som indgår i hovedstruktur/retningslinjer i den aktuelle kommuneplan 2017 under "klimatilpasning", fremgår det klart, at der er trusler ift. både skybrud, oversvømmelse fra vandløb og havet, der spiller sammen, og at det samspil er særdeles relevant i Vejlby-Risskov.

Der kan endvidere henvises til den kortlægning, som Aarhus Kommune Vand og Natur, har foretaget og offentliggjort i rapporten "Konsekvenser af klimaændringer i Vejlby-Risskov", (revideret marts 2019), hvor det bl.a. konstateres, at der vil være behov for bedre viden om sammenhængen mellem stigende grundvand, havniveauet og vandføringen i Egåen.

Som det fremgår af den kortlægning og analyse, der indgår i rapporten, så er risikoen for oversvømmelser i Vejlby-Risskov forbundet med:

- Skybrud
- Meget vand i Egåen
- Højvande i bugten
- Høj grundvandsstand

Arbejdsgruppen vil i øvrigt henvise til, at det fastslås i Kommuneplan 2017, at det er vigtigt med helhedstænkning i vandkredsløbet (jf. side 132), og at det i afsnittet om klimatilpasning (jf. side 141) oplyses, at klimatilpasning handler om rettidig omhu gennem en klog og velkoordineret fysisk planlægning.

Med erkendelsen af sammenhængen mellem oversvømmelsesrisici og den klare målsætning, som kommunen har fastslået om en klimastrategi baseret på en velkoordineret og rettidig indsats kan det undre, hvordan kommunen kan forudsætte, at der kan sikres den nødvendige sammenhæng med vedtagelse af de to temaplaner som selvstændige kommuneplantillæg.

Den strategiske miljøkonsekvensvurdering (SMV) i "Miljøvurdering af Temaplan for Oversvømmelse fra hav og erosion" af 11. november 2021, der er udarbejdet som led i tilvejebringelse af forslag til kommuneplantillæg 119, sikrer ikke (sådan som det synes forudsat) en helhedsvurdering.

Planloven forudsætter, at kommuneplaner udgør overordnede koordinerende bestemmelser, der inddrager de krav, der stilles på tværs af reglerne i lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer og kystbeskyttelsesloven, som sidstnævnte lov er udfyldt ved bekendtgørelse om vurdering og risikostyring for oversvømmelser fra havet, fjorde og andre dele af søterritoriet,

Vi skal på den baggrund opfordre Aarhus Kommune til at erstatte de to temaplaner – dvs. kommuneplantillæg 107 og forslag til kommuneplantillæg 119 – med en *samlet* plan for vurdering af risikoen for oversvømmelser. En vurdering som også indtænker risici relateret til høj grundvandsstand.

Uanset udfaldet af denne høringsrunde, skal vi opfordre Aarhus Kommune til fortsat at påtage sig rollen som koordinerende i forhold til at samle alle relevante aktører i de berørte områder til en fælles indsats for at sikre områderne imod oversvømmelsesrisici.

I Vejlbj-Risskov er det bl.a.:

- Digelaget Vejlbj Fed
- Vejlbj-Egå Enges Landvindingslag
- Aarhus Kommune
- Øvrige offentlige myndigheder (herunder beredskabet)

Med venlig hilsen

Bent Hjorth
Arbejdsgruppen for klimatilpasninger i Risskov